

Handwritten text on a yellowed page, likely a ledger or account book, with some entries partially visible.

1854

Állomány

Állomány

№	Leírás	Állomány
19.	Polgárkönyv...	15
20.	Polgárkönyv...	12.00
21.	Polgárkönyv...	1
22.	Polgárkönyv...	6
23.	Polgárkönyv...	181.95
24.	Polgárkönyv...	92.25
25.	Polgárkönyv...	622.46
26.	Polgárkönyv...	714.46
27.	Polgárkönyv...	414.46

Kelt Gabos mint fenn

Árnyalt papírral

Megsárgult lapok aktualitása

1855

Állomány

№	Leírás	Állomány
6	Januárjára Berület	
6	Palentary Samuel jegyzőthe azas	3
6	Bedaki Matyas szabványtörvény	1 00
6	Bales Andriást	1 30
6	Csuliki jegyzőthe azas	1 30
6	Setodola adam fia	1 30
6	dang Istvan	1 30
6	Jany Istvan Balta's Janos fia	1 30
6	Lada Miksa's Franz es Babilonka	6

1855.01.09

Állomány

№	Leírás	Állomány
Janu 6	Langs György megölték bealójai	
6	Leb Mikalaj	1 00
6	Politer Wilmos fialet mesteri	
6	taksat is elio auflagat	51
6	Rais György fi mestertete	
6	sat is elio auflagat	26
Aprilis 4	Molykani's Gal jegyzőthe azas	5
6	Leb Mikalaj fialet mesteri	5
6	Politer Wilmos fialet mesteri	
6	taksat is elio auflagat	
6	Rais György fi mestertete	
6	sat is elio auflagat	
Juli 10	Leb Mikalaj fialet mesteri	5
6	taksat is elio auflagat	19 48
6	Rais György fi mestertete	108 48
6	sat is elio auflagat	102 34
6	taksat is elio auflagat	6 41
6	Rais György fi mestertete	314
6	sat is elio auflagat	7 30
6	taksat is elio auflagat	327 95
6	Rais György fi mestertete	
6	sat is elio auflagat	
6	taksat is elio auflagat	
6	Rais György fi mestertete	
6	sat is elio auflagat	
6	taksat is elio auflagat	

Handwritten text on a white page, likely a ledger or account book, with some entries partially visible.

GISOPEN 2015

Handwritten text on a yellowed page, likely a ledger or account book, with some entries partially visible.

„Az utolsó két évtized oly műszereket, módszereket és új és finomabb tapasztalati adatot hozott, hogy a geodézia egész területének revíziója feltétlenül szükségessé vált.”
Dr. Fasching Antal 1925.

AZ
ÚJ GEODÉZIA

ELSŐ KÖTET

NEVELTÉS ÉS GYAKORLATI KÉZMŰNYV

ÍRTA

Dr TECHR. FASCHING ANTAL

A FELMŰ GEODÉZIA ÉS SPHÉR. SZTICH. TEREMEK
A MŰKÖDŐ MÁ. EGYETEMEN,
NY. JURELTUD. TÁRSASÁG

219 SZÖVEGVÁRAVAL ÉS 2 RAJZMELLÉKLETTEL

BUDAPEST

AZ ATHENAEUM IRODALMI ÉS NYOMDAI RÉSZVÉLTÁRSULYÁNA KÖZLÉSE

...ezek a tulajdonjogot korlátozó rendelkezések a földbirtokot azok kezébe akarják juttatni, akik megművelik.”

FÖLDMÉRÉSI ÉS BIRTOKRENDEZÉSI ENCIKLOPÉDIA.

A FÖLDBIRTOKREFORM

végrehajtásához, valamint

A FÖLDMÉRŐI VIZSGA LETÉTELÉHEZ

szükséges ismeretek elsajátítása végett
a magyar népköztársaság földmivelésügyi minisztere által
a József Műegyetemen 1919. évi január hóban
rendezett előadások:

TELEKKÖNYV:

Dr. BARTHA RICHÁRD igazságügyi h. államtitkár.

BIRTOKRENDEZÉS:

Dr. BÖRCSÖK ANDOR min. tanácsos.

FELVÉTEL ÉS KIOSZTÁS:

DÓMÓTÓR BERTALAN okl. mérnök, földmérő.

ORSZÁGOS FELMÉRÉS:

Dr. FASCHING ANTAL min. tanácsos.

TÖBBTERMELES:

VAJDA ÖDÖN okl. mérnök.

Jegyezték: •

IMREH BÉLA és SZEPESSY JÓZSEF

okl. mérnökök.

A SZÖVEGET AZ ELŐADÓK JÖVÁHAGYTÁK.

Kiadta: Károlyi Sándor okl. építész

MŰSZAKI KÖNYVKIADÓ ÉS SOKSZOROSÍTÓ INTÉZETE

I. Budafoki-ut 3.

BUDAPEST, 1919.

Kogutowicz Zsebátlasza

1923

SZEKERES

„Oroszország az új államok között a legnagyobb és legveszedelmesebb rejtély.” Kjellén

1849-ből:

Magyarország területe a „Monarchia” idején 50 millió kh. volt.

A földadóból remélt bevétel 100 millió forint, azaz 200 millió korona volt. Egy korona a mai árfolyamon ~3000 Ft.

A földmérés jövője és a közigazgatás

Dr. Magyary Zoltán

(1936)

„Azok a minisztériumok, illetve kormányok, amelyek úgy rendelkeztek, hogy mind a telekkönyvi betétszerkesztés, mind a birtokrendezés és tagosítás munkálatai a földadókataszterre épüljenek fel, valószínűleg igen meg voltak magukkal elégedve emiatt a rendezés miatt, amely kétségtelenül sokkal különb is volt annál, mint ha külön szervezettel önálló alapon párhuzamos munkát akartak volna végezni...”

INTEGRÁCIÓ

Kataszteri Közlöny
1892.

Előfizetési árak:

Egyszerre 4 ft
Félévre . . . 2 ft
Nagyedvén 1 ftMegjelenik
havasankint.

KATASZTERI KÖZLÖNY.

SZAK- ÉS TÁRSADALMI LAP. 91

Olvasóinkhoz!

Azon remény kíséretében indítjuk útnak a mutatvány- és egyszerűs mind első számot, hogy általa megtérnek a kérdézők is, akik eddigelé nem tartják sem észszerűnek, sem kivihetőnek azt az eszmét, hogy a nagy testületet képező kataszter ügyén nyilvános organum segítségével javítani lehetne. Be fogják látni, hogy törekvésünk, a melylyel a kataszter különféle osztályainak sikeres együttműködését, a szétágazó munkálatok közti harmóniát előmozdítani vállalkoztunk, csak hasznára lehet annak az ügynek, a melynek mindnyájan szolgálatában állunk s a melynek a munkálatok műszaki önkéire, a földadóügyi viszonyok és telekkönyvi állapotok javulására kiható eredményeit valamennyien egy szívvel-lélekkel öhajjtjuk. Helykimelés szempontjából és ismétlések elkerülése végett bővebb programon adása helyett utalunk a „Vivmány” és a „Kataszter ágazatai” című közleményekre, a melyek részletesen és világosan fejtegetik az együttműködés eszméit és a melyeknek részleteit a lap irányára és céljára vonatkozólag mi is valljuk.

A szerkesztőség.

"KATASZTERI KÖZLÖNY" TÁRCZÁJA.

Az első tárcza.

Írta: Fataky József.

Jelleg: Az első szöveg az első tárcza.
Az első szöveg legelőször . . .
Az első nap a (hónapban)
Házi még az is legkedvesebb!

Miután a „Kataszteri Közlöny” előfizetési felhívását olvastam, eszembe jutott szegény Sanyaró Vendel, miután egyszer ezt mondta: Tegnap este ismét újságot olvastam: heh-hah-hah nemcsak testi táplálékot ad 4 kr. ára törpörtüvel, szellemi táplálékot is ad, becsavarja régi újságpapírba s én arról böngészem le a rég elmúlt napi híreket.

Tehát akad egy jószívű vállalkozó ember, a szerkesztő úr, ki szellemi táplálékunkról gondoskodik fog s mi azt elővezetle majd! Igen! mert 4 ft-évi előfizetést mi is elbírnunk — havi részletekben.

Nyomban aláltam az ívet és — jellelegzetten, Tehát megis! Tehát én is előfizetője vagyok egy lapnak! Tehát neven alá ezt is irhatom — előfizető! Tehát ezentul nékem is hoznak lapot nyomtatott czímzalaggal, felbontatlan, mit csak én, az előfizető bonthatok és vághatok fel. Oh, én boldog! Csak arra kérem a szerkesztő urat: ne oly masinával nyomatassa a lapot, mint a mulyonnel a pártonkivüli „Pesti Hirlap”-ot. Szemtanuk, kik látták czímzalaggal — állják: már felvégya jelenik meg. Ne olyanmal szerkesztő ur! Az égre nem! Fel akarom vágni magam! Ráérek egy

hónap alatt . . . megoszt szívesen teszem. Hissz egy megintam már a felvágott újságlapokat. A vélem egy hódon belül VI. oszt. adóitottal közösen jótartam addig egy órási lapot. De nem követtem a közhatalmat költötte. Házi urunk a sarki kávéház tulajdonosával állt oly értelmi szerződésben, hogy mindennap egy fővárosi régi lapot tartozott szolgálójának kiadni, azt másnap házi urunk olvasta, aztán előfizető-társam az adóitait, végre én. Házi urunknak ezért havonta 25 kr. fizettünk s mivel társam a nagyobbik részt fizette, ő olvasta elebb a lapot s így bizony jó magam a vasárnapi lapot csalgay péntek, szombat táján laptam kezembe.

De volt azért eme régi jó falasi időkre emlékeztető újság-olvasásnak jó oldala is. T. i. a levél mindennap más-más lapot küldött s így aztán megismertem az összes fővárosi lapokat. Ezen körülmény azonban politikai fogalmaim tisztázására nem valami jótékony hatással volt.

Ha állandón egy lapot olvashattam volna, simülékony politikai nézetekkel fogva ama párt hitvallását tettem volna magamévá, melynek lapját olvastam. De így a gyakori lapváltozás zsenge egy napi politikai meggyőződésemet és elveimet másnap zsegre akasztá.

A „Nemzet” olvasásakor boldog hazánk ezer nehéz ügyeit intéző napjai iránt érzett tisztelet és bámulat fogott el, a netalán bennem lappangó tamáskodás utolsó szerzőjait is elsöpör a pártokivüli „Pesti Hirlap” önzetlen bódolatja. — És jött a „Budapesti Hirlap” és láttam, mint halál egyenes utján feltartóztatatlan erővel, a jog, igazság hatalmával, letiporva minden akadályt, elvitt egészen a potemkin faláig, hogy megmutassa, mint vivja meg a „Götterhalt”-t.

különféle rendeltetését azonban az ott rendelekek alapján körülbelül megírt. Ezek pedig a következők: ki teendők körül felmerülő több kiírt napidíj. ez esetben mint butorzat-rongálási

ott, hol természetben kiszolgáltattak.

a felvételi és egyéb műszaki munkátségek író-rajz és műszerek.

on különféle természetű kiadások kaátsalány és mint ilyen különféle esik Egy részének csak nyáron, ik télen, némelynek csak utazáskor, undig van szerepe. És tulajdonképpen képezi az anomáliák kuforrását, onatkozó rendelet értelmében a munkabadság idő tartamára mindig levogy esetén pedig csak akkor, ha az ovább tart. És ha nem akarunk et hozni, be kell látnunk, hogy ez és — bár a méltánytalanság szinét kadatolt és még némileg nagylelkű egy hónapig kiszolgáltatót munkaneképpen olyan egyén élvezi, a ki ehát napidíjra sem jogosult, és a get, a melyet egy egész hónapon ubáján kívül eső okokból, azt jogi n vehetjük tekintetbe — rászolgálás mint kárpótlást tekintheti az új züntetett munkaátalányért. A hiba ismét az összevonásból keletkezik, fejében is kapott munkaátalányt az nélkülnöznie kell, holott lakást azon mia annál is inkább, mert a feluterephől való eltávozása esetén még belül is megfosztatik munkaátalál-tól.

a elbírálás alá esik a szabadság idő t munkaátalány kérdése is. Hogy ez a tisztviselő nem kap napidíjat, t és természetes intézkedés, de miundeje alatt nem menekszik meg sem a műszerbevásárlás költségeitől. itálányal az erre szánt összegek ismét jogos a panasz az összevonás ett visszasság miatt, különösen ha úk, hogy a munkaátalány legnaáron lett kiérdemelve, míg szabadszorgossága folytán leginkább a att szoktak igénybe venni, a minek z egész, mondhatni nyárra szóló élen kerül levonás alá.

ág szempontjából jogosult az a pa a gyakorlatra bevonuló tartaléko-

sok, különösen tartalékos-altisztek részéről tétetik, mert elvileg helyes ugyan, hogy ha a katonai szolgálat ideje alatt az altiszt állami zsoldot élvez, munkaátalányra nincs jogosultsága; de ha tekintetbe vesszük annak a zsoldnak számba sem jöhető csekélységét, indokolt a panasz az amugy is sok sanargatásnak kitett tartalékosok részéről illetén megrovíditésük miatt. Ujabbban az egyévi tényleges szolgálatra bevonuló önkéntesek is megfosztattak az eddig szokásos 3 havi fizetésből álló segélypénztől, de miután ez eddig is csak kegy volt, nem lehet miatta jogos panasz emelni.

Ezek a munkaátalányok előhibái, a melyek minden felmérési hivatalnok előtt ismeretesek és a melyeken hiszszük és reméljük, hogy az arra hivatott tényezők a fizetéseknek kilitásba helyezett rendezése alkalmával általános megelégedést szülő reformmal fognak segíteni.

F . . . 6.

A „kataszter” ágazatai.

Miután a felhívásból nem vehettük ki, hogy valjon a „Kataszteri Közlöny” csupán a műszaki osztály szolgálatába szegődik-e, avagy a szervezeti kapcsolatban levő kataszteri becslési közegek részvételével, az általános kataszter organuma kíván-e lenni; e kérdésre vonatkozólag szabad legyen szerény véleményemet nyilvánítanom. Ha az első eset állana fent, nevezetesen, hogy a lap csupán a mérnöki osztálynak szolgálatban közlöny gyantát, hogy hasonlaltal éljek, annyit jelentene, mintha egy éremnek csak egyik oldalát néznők. Egy oldalú volna működésünk, mert hiányoznánk az éremnek másik fele. Képletes ugyan a hasonlat, de megmagyarázom a dolgot.

Felülről kezdem a bizonyítást, tehát a központból indulok ki. A miniszteriumban a kataszter főigazgatót képez s így a fővezetés egy pontból ágazik ki.

Bár természetre és kivételre nézve a mérnöki és becslési munka közt lényeges különbség van, a munka rendeltetése, a miveletek egymásutánja kapcsolatos összefüggésben vannak egymással. A mérnök adatokat szolgáltat, a becselő feldolgozza s kiégszítit azokat. Itt megjegyzem általánosságban, hogy a mérnöki munkának a kataszterin kívül több más rendeltetése van. Ezuttal nincs szándékomban részletekre kiterjedni, csupán az együttműködés szálait vezetem le a végeredményig.

Hogy mérnök és becselő feladatát a követelményekhez képest helyesen megoldhassa, mindkettőnek tájékozással kell bírnia a munkálatok becése és céljaikkal. Az eddigi félreértések éppen onnan eredtek, hogy egyik sem sokat törődött a másikkal s mindenik csak a maga szempontjából fogta fel

Kinek szóljon az újság?

„...a lap csupán a mérnöki osztálynak szolgáljon közlőny gyanánt, hogy hasonlattel éljek, annyit jelentene, mintha egy éremnek csak egyik oldalát néznők. Egy oldalú volna működésünk, mert hiányoznák az éremnek másik fele.”

„Tehát már a feladatok különböző természeténél fogva a kataszteri intézmény két főcsoportra oszlik. Nevét változatlanul csak a fő vezetésben tartja meg, a mennyiben a Pénzügyminisztériumban főügyosztályt képez; de lefelé már több oldalágra szakad és pedig műszaki és becslési szempontokból. Különösen a laikusok részére nem lesz érdektelen a kimutatás”

„A műszaki csoportba	A becslési csoportba
tartozik	
A háromszögelés	
A határleírás	
A részletes felmérés	A helyszínelés
A helyszínelés	A nyilvántartás
A nyilvántartás	
A térképtár”	

„Bár természetre és kivitelre nézve a mérnöki és becslési munka közt lényeges különbség van... a műveletek egymásutánja kapcsolatos összefüggésben vannak egymással. A mérnök adatokat szolgáltat, a becselő feldolgozza s kiegészíti azokat.”

Ahol az egyik befejezi, ott kezdődik a másik feladata.

Remélem az ingatlan-nyilvántartóknak hiányérzete van!

Előfizetési árak:

Egyszerre 4 forint

Félévre . . . 2 forint

Nagyedve 1 forint

Megjelenik
havasankint.

KATASZTERI KÖZLÖNY.

SZAK- ÉS TÁRSADALMI LAP. 91

Olvasóinkhoz!

Azon remény kíséretében indítjuk útnak a mutató- és egyszerűsített első köteteket a kérdések is, akik eddigelé nem tartják sem észszerűnek, sem az eszmét, hogy a nagy testületet képező kataszter ügyén nyilvános organum segíthetne. Be fogják érteni törekvésünk, a melylyel a kataszter különféle osztályainak működését, a szétágazó munkálatok közti harmóniát előmozdítani vállalkoztunk, csak annak az ügynek, a melynek mindnyájan szolgálatában állunk s a melynek a munkánk érdekében, a földadói viszonyok és telekkönyvi állapotok javulására kiható erőiményeink egy szívvel-lélekkel öhajjtuk. Helykimelés szempontjából és ismétlések elkerülése végett minden adása helyett utalunk a „Vivmány” és a „Kataszter ágazatai” című közlemény részletesen és találóan fejtegetik az együttműködés eszmeit és a melyeknek részleteit és eszlejtárát vonatkozólag mi is valljuk.

A szerkesztő

"KATASZTERI KÖZLÖNY" TÁRCZÁJA.

Az első tárcza.

Írta: Fataky József.

Jelleg: Az első szöveg, az első tárcza.
Az első csak legelőször . . .
Az első nap a (hónapban).
Húsz még az is legkedvesebb!

Miódön a „Kataszteri Közlöny” előfizetési felhívását olvastam, eszembe jutott szegény Sanyaró Vendel, miódon egyszer ezt mondta: Tegnap este ismét újságot olvastam: heh-héheheh nemcsak testi táplálékot ad 4 kr. ára törpörtüvel, szellemi táplálékot is ad, becsavarja régi újságpapírba s én arról böngészem le a rég elmúlt napi híreket.

Tehát akad egy jószívű vállalkozó ember, a szerkesztő úr, ki szellemi táplálékunkról gondoskodik meg s mi azt élvezze majd! Igen! mert 4 forint évi előfizetést mi is elvértünk — havi részletekben.

Nyomban aláírtam az ívet és — jellelegzettem. Tehát megis! Tehát én is előfizetője vagyok egy lapnak! Tehát neven alá ezt is írhatom — előfizető! Tehát ezentul nékem is hoznak lapot nyomtatott czímzalaggal, felbontatlan, mit csak én, az előfizető bonthatok és vághatok fel. Oh, én boldog! Csak arra kérem a szerkesztő urat: ne oly masinával nyomatassa a lapot, mint a múltmal a pártönkivüli „Pesti Hírlap”-ot. Szemtanuk, kik látják czímzalaggal — állják: már felvágva jelenik meg. Ne olyannal szerkesztő ur! Az égre nem! Fel akarom vágni magam! Ráérek egy

hónap alatt . . . megcsinálva szivesen bezzem utamat már a felvágott újságlapokat. A v. hó VI. oszt. adóintézetnél kérem józannal rósi lapot. De nem követelmény a kifizetés után a sarki kávéház tulajdonosával állt előzetesen, hogy mindennap egy fővárosi régi szolgálatjának kiadni, azt másnap házi urunk előfizető-társam az adóintézet végre én. Házi havonta 25 forint fizetünk s mivel társam a fizető, ő olvasta elebb a lapot s így bizony sármapi lapot csak egy péntek, szombat táján l.

De volt azért eme régi jó falusi idős újság-olvasásnak jó oldala is. T. i. a leírás más lapot küldött az egy szán megismerem rósi lapokat. Ezen körülmény azonban poltisztítására nem valami jótékony hatással v.

Ha állandón egy lapot olvashattam volna politikai nézetemmel fogva ama párt hivallá magamévá, melynek lapját olvastam. De így változás zsenge egy napi politikai meggyőződésmet másnap zsenge alakosítá.

A „Nemzet” olvasásakor boldog hazai ügyeit intéző napjai iránt érzett tisztelet és el, a netalán bennem lappangó tamáskodás is elsősor a pártönkivüli „Pesti Hírlap” önz — Es jött a „Budapesti Hírlap” és láttam, mi nem után feltartóztatatlan erővel, a jog, így val, letiporva minden akadályt, elvitt egészen faláig, hogy megmússa, mint vivja meg a

meg és mindenkor, mint ügyeink nemes pártfogóját és előmozdítóját a késő utókorban kegyelettel fogjuk említeni.

Szerény véleményem szerint üdvös volna még, hogy minden felügyelőség, a székhelyükön lakó országgyűlési képviselőket is ügyünk pártolására felkérjék, hogy így nemcsak a nyílt ülése, hanem a pártban, valamint a bizottságban is ügyünk iránt kellő számu érdeklődőket nyerbessünk. Mintán pedig kérni mindig szabad, csak a kellő módozatok megállapítására vonatkozólag merülhetnek fel némi elváltások, ennek folytán kérem a tisztelt Kartársak urakat, hogy e lap keretében a tárgyhoz hozzászólni mielőbb sziveskedjenek.

Dörre Henrik,
mérnök.

Néhány szó a nyilvántartó kartársakhoz.

Hogy a lap eszméje a nyilvántartók körében is kedvező fogadtatásra talált, több hozzászóló érkezett levél igazolja, a melyek általános érdekű részleteket is tartalmaznak ugyan, de helyszíne miatt csupán Magassy Gyula kataszteri irattári tisztnek kartársaihoz intézett felhívásából közöljük a következőket:

Üdvözölöm a lap eszméjét, mert valóban lényegesen pótló közlöny leszén, ha a műszaki testület mellett mi is, a földadó nyilvántartási testület tagjai, elismerve annak szükségét, fölünk tölhetőleg pártolhatjuk.

A kataszteri igazgatóságoknál eddig összpontosítva voltak kerületeinként az összes kataszteri tisztviselők, s így az egymással való gyakori érintkezés lehetővé tette, hogy ismereteiket s nézeteiket kölcsönösen kicserélhessék, egymástól tanulhassanak, s az újításokat s helyesebb fogalmakat közvetlen egymástól elsajátíthassák; ámde a kataszteri igazgatóságok már évek előtt megszűntek s az 1885-ik évben a kir. adófelügyelők mellé rendelt földadó nyilvántartási személyzettel új intézmény lépett életbe, mely hivatala van, úgy az állami, mint az egyes adózók érdekeinek veszélyeztetése nélkül a föld- és házadó ügyek körüli összes teendőket, mely a mezőgazdasággal szorosán összefügg, teljesíteni; s annemilyen mi ez új intézmény tagjai kedves hazánk területén teljesen szétszórva élünk, szivesen csatlakozzunk egy közös kapocs létesítéséhez, mely bemutituk ismereteink gyarapítása és nézeteink kicserélése czéljából összefüznünk.

Intézményünk még alig néhány éves, de ez idő alatt sok újítás lépett életbe, részint oly alakban ugyan, hogy azok mindannyiunk tudomására jutottak, de másrészt számtalan oly eset fordulhatott elő, mely esetleg csak egyes helyi viszonyokra vonatkozott, miről tehát ama érdekelt helytől vagy vidéktől távol eső kartársaknak még csak sejtelmük sünes.

Mily érdekes és hasznos volna ugy egyesekre, mint a közügyre, melyet szolgálunk, munkálkodásunk közepette szerzett tapasztalatok gyűjtése s e lapok hasábjain leendő ismertetése!

Fel tisztelt Kartársak! a műszaki testülettel együtt sorakozzunk a kibontott zászló körül, s egyesült erővel segítsük elő a megkezdett munkát, hogy szaklapunk helyt állhasson az irodalom terén is, melyen eddig e szak képviselve nem volt.

Sátorajtajhely, 1892. évi február hó 20.

Magassy Gyula.

A munkaátalányról.

Alig van a felmérési hivatalnokok anyagi helyzetének általánosabb érdekű témája, mint a munkaátalány kérdése. Számtalan panasznak, elégedetlenségnek láncolata fűződik e kérdéshez, a melyben a legmagasabb rangú felmérési hivatalnoktól egész a növendékig mindenki érdekeltnek tekinti magát. Már maga az a körülmény, hogy a munkaátalány a fizetési összeghez képest aránytalanul nagy, tehát az illetmények jelentékeny része — némely rangosztályban majdnem a fele mint munkaátalány szerepel; érzékenyen sérti a felmérési hivatalnokokat erős munkával kiérdemelt jogos igényeit. Mert ha könnyen változás alá eshetők, mondhatni ingó természetűt némileg korlátozni is lehet az által, hogy a hivatalnok lehetőleg tartózkodik a munkaátalány beszüntetésével járó szabadság igénybe vételétől: a munkaátalány még sem lehet megszüntetni azt a visszaszajátítást, hogy nem képez nyugdíjalapot, úgy hogy például egy főmérnök, a ki rangját kedvező előmeneteli körülmények közt is legalább 30 évi szolgálat árán szerzheti meg, nyugalmába vonulása esetén — ha egészségi állapota a köteles 40 évi szolgálatot megengedi — 1200 forint évez egy egész emberéletet felemészítő hosszú munkálkodás jutalmánál. A szolgálatba idején élvezett 500 forint munkaátalány legfeljebb mint emlék marad meg abból a jobb időből, a mikor még 1700 forint illetményt mondhatott magának s amelynek ilyen nagy mértékben való megesorbulása vajmi keserves nélkülözésekre kell hogy kényszerítse nyugalmat érdemlő öreg szervezetét.

Másik, nem kisebb hibája a munkaátalánynak az a sokféle szerepet játszó rendelkezése, a melyet az idők változtaival lassankint magára öltött s a mely ez idő szerint nélkülözni a rendszernek legelőször feltételt is, Kemény, de hálás munka lenne a mostani munkaátalányból kiválogatni az egyes reálhivások czélok részére szánt összegeket, viszont nagyon sok panasznak kutterfórása apadna ki a munkaátalány helyes részletezésével és a részleteknek a czélhoz megfelelő elbírásával. A munka

„Hogy a lap eszméje a nyilvántartók körében is kedvező fogadtatásra talált, több hozzánk érkezett levél igazolja...”

„Üdvözlöm a lap eszméjét, mert valóban hézagot pótló közlöny leszen, ha a műszaki testület mellett mi is, a földadó nyilvántartási testület tagjai, elismerve annak szükségét, tőlünk telhetőleg pártolni fogjuk...”

„Miután e lap a műszaki osztály érdekei mellett a nyilvántartási intézmény ügyeit is felkarolja, s azzal karöltve kíván a közszolgálat érdekében haladni : nem mulaszthatom el, hogy néhány szóval a műszaki testületnek a nyilvántartók iránt táplált téves nézetét — a köztünk megpendített kapocs szilárdítása céljából :— rectificálni meg ne kísértsem.”

Mintha akkor is lettek volna problémák?

„Hogy mérnök és becselő feladatát a követelményekhez képest helyesen megoldhassa, mindkettőnek tájékozással kell bírnia a munkálatok becse és céljaik felől. Az eddigi félreértések éppen onnan eredtek, hogy egyik sem sokat törődött a másikkal s mindenik csak a maga szempontjából fogta fel a dolgot.”

„A katazster szó görögből származik, jelentősége: adókönyv, földadó-lajstrom, az összes jövedelmi források számbavétele.”

„Mióta társadalom létezik, a katazster is megvan. Közkedveltségnek azonban sohse örvendett,”

„Tehát a „kataszteri” jelző megilleti ugy a mérnököt, mint a becselőbiztost...”

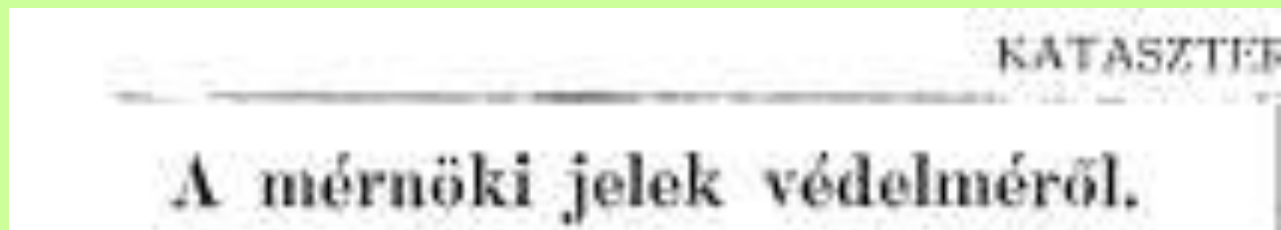
„Bár nem hangzik kellemesen, viseljük békével.”

Néhány további fogalom:

Kevésbé ismert:

Jobban ismert:

Attól tartok, hogy a Kataszteri Közlöny adomája is a ma ismert kategóriába esik:

„Egy úri ember egyik sárréti faluban kocsit fogadott, a mely őt a harmadik faluba volt hivatta szállítani. Amint az első faluba beérnek, nagy csodálkozva tapasztalja, hogy a két pelykó minden bolt féle előtt megáll s a kocsisnak ugyancsak erélyesen kellett az ostornyelet igénybe vennie, míg a pejkók tovább czammogni kegyeskedtek. A csodálkozás lassankint magas fokú indulattá fajult a türelmetlen utazóban, amint a csikók a sűrűn mutatkozó boltok valamennyikénél következetesen eljátszották a komédiát. Nem állhatta tovább szó nélkül a mi utasunk, hanem nagy indignatióval forttyant fel.”

- „Mi az ördög lelte a maga gebéit ?

- Ne tessék haragudni tekintetes uram ; majd jobban mennek azok, ha a falut elhagyjuk. Hát, tetszik tudni, tavaly nálunk jártak a kataszteri mérnökök; én is beálltam hozzájuk forspontonnak, őket hurczoltam egész nyáron, akkor szoktak hozzá az én csikaim ; most is azt hiszik, hogy minden bolt korcsma, azért állapodnak még.”

Köszönöm a figyelmet!

